

Arménie

Snad první křesťanský stát světa¹⁾

Je Arménie prvním křesťanským státem na světě? Historici se neshodují. Jedni, většinou ti arménští, dokládají, že v roce 301 se začal stavět chrám v Ečmiadzinu. Tehdy arménský král Tridates III. prohlásil křesťanství za státní náboženství. Neexistují písemné doklady, jen legendy. Druzí odkazují na rok 313, na souvislost s Milánským ediktem, v němž spolucísaři Konstantin Veliký a Licinius prohlásili křesťanství za státem uznávané a tolerované náboženství. Podle nich byla Arménie christianizována během 4. a 5. století. Nikdo nepochybuje, že patří mezi první křesťanské státy světa. Křesťanství Arménů se stalo pojítkem k Byzanci i a naopak sporným bodem ve vztahu k Persii. Na konci 4. století byla Arménie rozdělena mezi obě říše, přičemž $\frac{1}{4}$ připadly Persii. Vztahy mezi konstantinopolskou a arménskou církví se zhoršily. Zato doba mezi 5. a 8. stoletím byla obdobím velkého kulturního rozkvětu, který nebyl přerušen ani arabskými nájezdy. V této době vzniklo velké množství křesťanských chrámů. Z velké části se zachovaly do našich časů.

Jsou země, na které se nezapomíná, a Arménie mezi ně patří. Okouzlí nás nádhernou přírodou, starými křesťanskými památkami, neuvěřitelně chutnou kuchyní a pohostinnými lidmi. Tato malá kavkazská země by se do té naší vešla téměř dva a půl krát. Ovšem v minulosti zahrnovala i rozlehlé oblasti dnešního východního Turecka, severozápad Íránu a část Ázerbájdžánu.

Na sporném území, obývaném Armény ještě dnes dochází k občasným střetům. S Ázerbájdžánem Arménie svedla v nedávné době válku o Náhorní Karabach. Ale jsou i bolestnější místa, a to vztahy s Tureckem. Arméni se dosud nesmířili se skutečností, že jejich národní hora Ararat (5137 metrů n. m.) leží na území dnešního Turecka. Věří, že jednou bude znovu patřit do jejich svrchovaného území.

Nevalné vztahy s Tureckem. Ararat, kde podle biblické knihy Genesis přistála po potopě Noemova archa, ční nad hlavním městem Jerevanem v blízkosti arménsko-tureckých hranic. Vztahy mezi těmito státy jsou natolik neurované, že mezi nimi neexistuje jediný hraniční přechod. Ale nemůže za to jen tato hora. Citelné zhoršení vztahů narušil odlišný výklad událostí z let 1915-1923.

Za 1. světové války vstoupilo Turecko (Osmanská říše) do německo-rakouského bloku a záhy utrpělo porážku od Ruska. Odpovědnost za neúspěch byla svalena na Armény, neboť řada jejich vůdců a intelektuálů sympatizovala s Rusy. Nejdříve bylo přes dvě stě elit arménské komunity hromadně zavražděno.

Během následného nuceného vysídlení zemřelo na pochodu či bylo zavražděno 1,5 milionu Arménů. Turecko vysvětluje události jako výsledek chaosu vyvolaného válkou. Historici, včetně Eliama Wiesela, nositele Nobelovy ceny za mír, nazvali tento akt genocidou. Třicet států veřejně odsoudilo tureckou genocidu, mezi jinými Francie, Německo, Slovensko a Belgie. Další lavírují mezi podporou Arménie a Turecka. K nim patří i Česká republika, byť zahraniční výbor poslanecké sněmovny v roce 2015 podpořil označení – genocida.

Muzeum s ostrou jehlou. Arméni nesou tyto události velmi těžce. Na okraji Jerevanu postavili muzeum genocidy. Je vestavěno do přírodního reliéfu a jeho dominantu tvoří dlouhá ostrá jehla, která v návštěvníkovi zanechává stísněný pocit, neboť je velkým bodnutím do arménského národa. V muzeu není dovoleno fotografovat. Je místem poznání a rozjímání.

Arménie je věřící zemí. V současné době vyznává arménskou apoštolskou církev 93 procenta obyvatel, čtyři procenta se hlásí k islámu, a po jednom má katolická církev, pravoslaví a ostatní. Arménská apoštolská církev je založena na monofysitismu (učení o jediné přirozenosti Ježíše Krista). Národní charakter arménské církve je po staletí symbolem arménské nezávislosti.

Kdo jsou Arméni. Chce se napsat – emigranti, neboť jich sedm milionů žije ve světě a jen tři miliony v Arménii. K mohutné vlně emigrace došlo po turecké genocidě. Většina z nich odešla do USA a Francie. Někteří získali celosvětové uznání například spisovatel William Saroyan nebo šansonier Charles Aznavour. Proslavil se ale i arménský medovník.

Samotní Arméni se považují za potomky biblické postavy Noeho. Historici je zařazují do thrácko-frýžské skupiny, která přišla do Anatólie kolem roku 1200 př. Kr. během nájezdů tzv. mořských národů. Předtím žili v blízkosti řeky Eufrat.

Prvním státním útvarem na území historické Arménie byla říše Urartu. Na břehu jezera Van bylo její hlavní město Tušpa. Po pádu říše se Arméni s Urejci smísili. Jezero Van dnes leží na území Turecka. Arméni jsou hrdý národ. Mají vlastní písmo, abecedu z třiceti šesti písmen vytvořil kolem roku 405 po Kr. Mesrop Maštoc. Písmena vycházejí z řečtiny a aramejštiny. Píší se zleva doprava jako latinka, mezi slovy se nedělají mezery. Její vzhled připomíná krásný ornament. M. Maštocovi se připisuje i další zásluha – přeložil části Bible do arménštiny. (Pro srovnání – u nás pocházejí první překlady Bible z 13. století.)

Památník arménské abecedy

Arménská chrámová architektura. Arméni převzali architekturu z východního Středomoří, především ze Sýrie a Malé Asie v průběhu 4. a 6. století. Stavěli baziliky a jednolodní kostely. Velmi

tvůrčím způsobem je upravovali. Na rozdíl od gruzínské architektury, která byla závislá na byzantské architektuře, arménská se snažila jít vlastní cestou. V tom je nepochybně její velký význam. Inovativní fáze arménské architektury skončila v 11. století. Země se stala pokladnicí starých křesťanských chrámů, jsou velmi zachovalé a udržované. Vnitřní výzdoba je skromná a neokázalá. Na opravu některých památek významnou měrou přispěli arménští emigranti. Řada chrámů je zapsána na seznamu památek světového kulturního dědictví UNESCO.

Mezi významné křesťanské chrámy v Arménii patří již zmiňovaný Ečmiadzin, posvátné místo arménské křesťanství, Zvartnoc, který leží nedaleko Ečmiadzinu a pyšní se čtyřmi konchami a sloupy s íonskými volutami. Klášter Noravank je ukrytý v horách. Částečně vystupuje ze skály a je chráněn prstencem okrových a červených skal. Chrám Ahtala nás upoutá svými freskami, rozlehlostí zase překvapí klášter Haghat a ke klášteru Tatev nás doveze nejdelší reverzibilní lanovka na světě. Postavili ji nedávno Italové.

Nelze nezmínit klášter Hagartsin, ruiny lesního kláštera Kobayr, skalní klášter Geghard, kláštery Gošavank, Tsaghats Kar, Khor Virap a mnoho dalších.

Kolem každé křesťanské stavby je nespočet kamenných chačkarů. Pocházejí z předkřesťanských dob. Původně byly dřevěné, později kamenné, předkové Arménů je vztyčovali u zdroje vody anebo jako poděkování nadpřirozeným silám a božstvu. Na nich jsou někdy vyobrazeny postavy, zvířata, rostliny, ale nejčastěji stromy. První křesťané pohanská místa vysvětili a na chačkary vytesávali kříž a jednoduché obrazce. Jinak tomu bylo u pohanských staveb, ty byly ničeny.

V případě antického chrámu Garni se tak ale nestalo. Pochází z 1. století našeho letopočtu a byl zasvěcen bohu Slunce – Heliovi. Vděčíme za to sestře krále Tiridata III., která si chrám zamilovala a bratra přesvědčila, aby chrám ušetřil. Z Garni se stalo letní královské sídlo, později královský palác, a při rekonstrukci zde ještě vznikly římské lázně. Bohužel, Arménii postihlo v roce 1680 silné zemětřesení a neminulo ani tento skvost. K opravě došlo až v 80. letech 20. století.

Proč navštívit Arménii? Arménie nenabízí jen jedinečné křesťanské památky. Také ten, kdo vyhledává prehistorické megality, najde je spolu s observatoří v Karahudži. Užasne nad její monumentálností v zádumčivé planině, kde chvíli svítí slunce a chvílemi se blíží bouře. A kdo by chtěl minout opuštěnou vesnici s jeskynním obydlím v Khndzoresk, kde ještě v polovině minulého století žili lidé? Místní říkají, že nebylo lehké je donutit, aby se přestěhovali do zděných domů.

Snad každý turista se rád zastaví na hřbitovech. Typický hřbitov se podobá našemu. Téměř vždy jsou do náhrobků vytesány podobenky zesnulých v životní velikosti. Ale jsou zde i jiné hřbitovy. O [Jezídech](#) jsem poprvé slyšela právě v Arménii. Vidět jejich hřbitov je jako vstoupit do jiného světa.

Trochu zastrčený je jediný židovský hřbitov v Yeghegis. Je hodně zarostlý, protože dlouho o něm nikdo nevěděl. Ted ho nadšenci z Izraele postupně odkrývají.

Ale zpátky k přírodě. Kolem Jerevanu je rovina, Arménie je však především plná hor a údolí. V horách se těží drahé kovy a minerály, v údolích se daří zelenině a ovoci. V nižších nadmořských výškách je hojnost zeleně, výše jsou holé pláně. Vlhkost vzduchu je ideální.

V kaňonu Yenokavan se vám naskytne úchvatné pohledy do krajiny. Kolem řeky je postavena malá dřevěná osada. Trochu připomíná westernové náměstíčko. Návštěvníci mohou bydlet ve stanech, v týpí anebo v příbytcích na stromech. Nezapomenutelná romantika. Nedaleko kaňonu, z pohledu jízdy mikrobusem, se nachází jezero Sevan. Působí dojmem klidného moře. Je neuvěřitelně fotogenické. Voda je průzračná a už z břehu jsou vidět ryby. V Arménii si připadáte jako v lázních. A město Jermuk opravdu vykazuje všechny známky lázní včetně kolonády, zábavy a uklidňující přírody. Na lavičkách posedávají starší lidé, popíjejí léčivou vodu a usmívají se.

Dobrou chuť, Arménie! [Arménská kuchyně](#) patří do tzv. kavkazské kuchyně. Používá různé koření, některé ani nemá český či anglický ekvivalent. Arméni připravují neskutečné saláty. Zelenina je v nich zpracována mléčným kvašením. Polévky se vaří z masa a zeleniny, přidávají se také ječné kroupy,

fazole, jogurt apod. Rádi plní lilky, cukety, rajčata, vinné, zelné či kapustové listy. Veškeré ryby na talíři jsou z jezera Sevan. Tradiční arménskou přílohou je lavaš, byorek, matnakaš a chačapury – vesměs jde o placky, často suché anebo plněné sýrem, houbami či špenátem. Kdo nemá potřebu objevovat, dostane i evropskou přílohu.

Jezero Sevan

Arménie nemá na rozdíl od svých nejbližších sousedů Gruzie, Ázerbájdžánu a Turecka přístup k moři. Přesto je umístěno na území této malé země vlastní jezero - moře. Sevanské jezero je největší vodní plochou na Kavkaze - dlouhé asi 70 km, široké 55 km a maximální hloubka dosahuje 80 m. Ale kdysi to byla právě impozantní velikost jezera Sevan, která málem způsobila jeho úplné zmizení! Jak se to stalo?

Po nástupu sovětské moci se stále častěji začaly ozývat výroky, že jezero zabírá příliš velkou plochu, kterou je vhodnější přizpůsobit potřebám zemědělství, a „zbytečnou“ vodu využít pro zavlažování okolních oblastí. V důsledku toho byla přijata opatření, která na konci 20. století vedla ke snížení objemu vody v Sevanu o více než 40 %. Zároveň se nenaplnila očekávání spojená se zemědělskou činností v povodí Sevanu - odvodnění pozemky byly pro zemědělství naprosto nevhodné. Na druhou stranu se velmi brzy projevily katastrofální důsledky odvodnění: masové vymírání unikátních druhů ryb a vzácných ptáků žijících dlouhodobě na březích jezera, aktivní kvetení dříve čisté vody - jen malá část důsledků nepromyšlených rozhodnutí státních úředníků.

Jezero začalo doslova vymírat. Arménské úřady si uvědomily rozsah tragédie a již na konci 20. století zahájily řadu opatření, díky nimž se hladina Sevanu začala zvyšovat o 40 cm ročně. Úplné obnovení jezera však podle vědců nebude nikdy možné. Podle měření navíc v roce 2019 začala hladina vody v jezeře ve srovnání s rokem 2018 opět klesat. Navzdory této skutečnosti se ze strany úřadů stále nepodnikají žádné aktivní kroky k záchraně Sevanu.

Ale navzdory všem environmentálním peripetiím je krása jezera nepopsatelná, protože „to se musí vidět“. Nezapomeňte se teple obléknout, i když je v Jerevanu +40 °C: Sevanské jezero je vysokohorské jezero a vítr fouká téměř všude a téměř vždy!²⁾

Jerevan

Jerevan, hlavní město Arménie, je krásné a starobylé město s širokými třídami, četnými parky, náměstími a úžasnými památkami. Za rok jejího založení se považuje rok 782 př. n. l. - tehdy byla na příkaz krále Argištiho postavena slavná pevnost Erebuni.

Centrum Jerevanu je skutečným skvostem rané sovětské architektury. Zde se soustřeďuje mnoho městských památek a centrem architektonického souboru se stalo krásné náměstí Republiky, kde se nacházejí slavné zpívající fontány. Budovy Matenadaranu, Spendiarova divadla opery a baletu, Domu

šachistů a mnoha dalších jsou úžasné.

V Jerevanu se nachází velké množství památníků a soch, mezi nimi i uctívaná socha Matky Arménie, která představuje ženu s mečem v ruce symbolizující obraz vlasti.

Katedrála svatého Řehoře Osvětitele

Největší arménská pravoslavná katedrála v Jerevanu a na celém Zakavkazsku byla postavena v letech 1997-2001 na počest 1700. výročí přijetí křesťanství v Arménii. Je také místem uložení relikvií Řehoře Osvětitele, které sem byly přivezeny z Neapole.

Nádherná katedrála se skládá ze tří chrámů: kostela svaté královny Ašken, kostela svatého Tiridata a samotné katedrály svatého Řehoře Osvětitele. Jméno pro chrámy nebylo vybráno náhodně: královna Aškena a král Tiridates pomáhali svatému Řehoři Osvětiteli šířit křesťanskou víru v Arménii.

Přísné obrysy, geometrické tvary a střídme barvy, které jsou pro katedrálu typické, činí tuto stavbu jedinečnou. Kostel je uvnitř prostorný a světlý, je v něm velmi málo ikon, chybí nástěnné malby, na stropě a stěnách jsou výklenky a klenby. Úzká mírně podlouhlá okna jsou zdobena krásnými vitrážemi.

Kaskáda

V Jerevanu se mezi ulicemi Baghramyan a Moskovyan a třídou Mesrop Mashtots nachází velkolepá architektonická stavba Kaskáda, která se nachází v centru Jerevanu. Velkolepá architektonická stavba Kaskáda se nachází v Jerevanu mezi ulicemi Baghramyan a Moskovyan, hned za budovou divadla Opera. Je to velmi krásné místo - majestátní vícestupňové schodiště z mléčného tufu s krásnými květinovými záhony, fontánami a nočním osvětlením ideálně zapadá do okolní jerevanské krajiny.

Pro spojení horního a dolního města byla vybudována kaskáda, asi 1 km dlouhé schodiště. Na jeho vrcholu se nachází vyhlídková plošina, ze které je úchvatný výhled na Jerevan a symbol města, horu Ararat.

Arménské hlavní město vypadá obzvláště krásně a působivě v noci nebo večer, kdy je osvětleno velkým množstvím světel.

Modrá mešita

Modrá mešita je hlavní mešita v Jerevanu, kterou nechal v roce 1766 postavit místní turecký chán Huseynali chán Kajar. V roce 1931 byla mešita přeměněna na muzeum přírody a historie Jerevanu, poté na planetárium a dnes je kulturním centrem íránské komunity v Arménii.

Celý komplex mešity zabírá 7000 m² a zahrnuje medresu, knihovnu a modlitební sál.

Na jihovýchodní straně Modré mešity se nachází minaret obložený krásnými dekorativními dlaždicemi zdobenými majolikou. Součástí posvátného místa je také vnitřní nádvoří, rituální stavba, 28 pavilonů a kopule.

Muzeum Erebuni

Na úpatí kopce Arin-berd stojí krásná dvoupatrová budova postavená z červeného tufu, která je jedním z nejkrásnějších míst a hlavní atrakcí Jerevanu - muzeum Erebuni. Na tomto místě se v roce 782 př. n. l. nacházela urartská pevnost-město Erebuni.

Muzeum je postaveno v urartském stylu a na jeho fasádě je reliéf zakladatele Jerevanu, krále Argištiho. V Erebuni se nachází 1500 úžasných exponátů, které byly nalezeny při vykopávkách pevnosti. Na tomto místě jsou také vystaveny dary, které hlavní město Arménie obdrželo ke svému 2750. výročí.

Matenadaran

V roce 1920 vznikl v Jerevanu jeden z největších depozitářů starých rukopisů na světě - Matenadaran. Hlavní průčelí depozitáře má tvar rovnoběžníku.

Je strohý, oživený vysokým obloukovým otvorem a hlubokými výklenky ve stylu národních náboženských tradic XII-XIII století. Interiéry Matendaranu zdobí keramika, fresky, sochy a mozaiky, které se vzájemně doplňují a vytvářejí dojem jednoduchosti a vážnosti.

Staré rukopisy

Ve fondech ústavu se nachází více než 17 tisíc starých rukopisů a asi 100 tisíc starých archivních dokumentů. Tato sbírka se neustále rozrůstá o nové akvizice, nálezy a dary. Mnoho rukopisů je vázáno v ražené kůži, některé jsou ve stříbrných deskách. Pergameny listin jsou bohatě zdobeny nádhernými miniaturami, které mají pro světové umění velkou hodnotu.

V přízemí Matendaranu se nacházejí depozitáře a v horním patře studovny badatelů, výstavní sály a čítárna s katalogy.

Zvartnots

Nedaleko Jerevanu se na tajemném místě nacházejí ruiny snad jedné z nejmajestátnějších a nejkrásnějších staveb církevní architektury v Arménii - Zvartnots, což znamená Chrám nebeských andělů.

Ruiny chrámu na tomto místě objevili archeologové na počátku 20. století. V současné době je již 1. stupeň téměř kompletně obnoven. Podle rekonstrukce T. Toramanyana byl chrám kulatou třípatrovou kopulovitou stavbou.

Uprostřed základů byl vepsán kříž, jehož 3 křídla tvořilo 6 půlkruhových sloupů, 4. křídlo byla prázdná stěna pokrytá freskami a mozaikami. Na římse oltáře byla pódium (kazatelna) a před ním křtitelnice. Za vyvýšeninou se nacházela čtvercová místnost (sakristie), z níž se dalo vyjít po schodech nahoru.

Fasády chrámu Nebeských andělů zdobí reliéfní desky s krásnými ornamenty, arkádami, hrozny a granátovými jablky. Sloupy majestátních Zvartnotů jsou zakončeny mohutnými hlavicemi s vyobrazením orlů a křížů.³⁾

Katolíci v Arménii

<https://mapy.cz/s/rabanurulu>

Dlouhá historie arménských katolíků v Arménii a sousedních zemích se po staletí odvíjí od nekonečných a složitých christologických sporů kolem chalcedonské tradice.

Současná katolická komunita je historicky spjata s migrací, k níž došlo v první čtvrtině 19. století po rusko-turecké smlouvě z Adrianopolisu (1929), z Garin-Erzrumu, Alachgertu, Múše atd., kdy určitá část arménského obyvatelstva prchala před pohromami způsobenými Osmanskou říší; raději hledala azyl pod ochranou Ruské říše. Usadili se v provinciích Širak, Tašir, Lori a Čavachk v dnešní Arménii a vytvořili desítky nových vesnic jak v Gruzii, tak v provinciích Achaltsacha - Achalkalak a Bagdanovka - Ninodzminda.

Stavěli kostely, školy, nemocnice, organizovali se kolem svých kněží a farností, přispívali do arménské katolické hierarchie diecézními členy, vzdělávali se v kongregacích otců mechitaristů v Benátkách, ve Vídni i v patriarchálním klášteře Bzommar v Libanonu.

Od počátku 19. století vytvořil římský stolec pro tyto regiony a vesnice církevní organizace. V roce 1909 jmenoval Apoštolský stolec pátera Sarkise Der Aprahamiana (1863 Alexandrie - 1952 Řím) apoštolským administrátorem Kavkazu. V tomto období vykonával nepřetržitou misi ve vztahu k sovětskému komunistickému režimu.

V těchto provinciích je 7 velkých církevních oblastí: Alexandrapole (Širak), Lori, Achalkalak, Achaltsakha, Ardvin, Karin a Krym; s 86 farnostmi a 71 faráři pro 172 vesnic. Počet arménských katolíků činil 61 240, nepočítaje v to gruzínské a arménské hranice.

Dnes je v Gruzii 20 vesnic a v Arménii 30 vesnic se značným počtem 200 000 arménských katolíků, kteří jsou rozmístěni v pohraničních oblastech (Rusko): Soci, Adler, Krasnodar, Rostov, Mosco, Petrohrad. Na všech těchto územích měli 70 krásných kostelů zasvěcených Kristu, Svatému kříži, Panně Marii, Matce Boží a různým svatým.

Asi tři kněží se stali obětí strašlivých stalinských perzekucí, mnoho kostelů a kaplí bylo zbořeno nebo polorozbořeno či předáno k profánnímu využití.

Apoštolská církev si je pamatuje z generace na generaci.

Během pádu sovětského režimu římský papež Jeho Blaženost Jan Pavel II. v roce 1991 obnovil arménskou katolickou hierarchii a sjednotil Gruzii a východní Evropu (Rusko, Ukrajinu) do jedné diecéze, takže hlavním biskupem této diecéze byl zvolen P. Nerses Der-Nersessian, mechitarista z Benátek.

V tomto období věnoval papež arménskému lidu Ašotskou nemocnici, aby zmírnil těžké potíže způsobené zemětřesením 7. prosince 1988.

Koncem roku 1992 byla v Arménii oficiálně uznána arménská katolická komunita, jejíž činnost se řídí lidskými právy, a v roce 1993 bylo v Gumri slavnostně otevřeno oficiální sídlo ordinariátu.

Druhé oficiální uznání bylo provedeno 30. května 2000 s právním upřesněním a jasným názvem organizace: Arménská katolická církev.

Kostely Panik, Arevik, Lantčik, Azatan Tzihhankov a Medz-Sepasar se dnes nacházejí v oblasti Širak.

Stále se tam nachází několik dalších kostelů, zejména podél Taširské a Ašotské provincie.

V rámci ordinariátu je málo kněží pro pastorační práci. V Arménii jsou 4, v Gruzii 4, skupina sester - 9 z Arménské kongregace Neposkvrněného početí, 3 eucharistické, 6 salesiánských a 6 z Institutu Matky Terezy z Kalkaty. Tyto sestry se věnují křesťanskému vzdělávání v Arménii a Gruzii, organizují kolonie, pečují o sirotky a postižené a zakládají centra pro různá díla.

Dvě z Malých sester Ježíšových pracují v nemocnici pro nemocné a chudé v Ašotsku.

Sestry Matky Terezy z Kalkaty pracují v Arménii od roku 1989, nejprve v Jerevanu a nyní ve Spidaku pro postižené děti.

Vážným problémem je otázka vzdělávání budoucích kandidátů církevního stavu. Proto byl v roce 1994 v Gumri postaven menší seminář. Dnes tento menší seminář hostí asi deset kandidátů, kteří po určitém stupni vzdělání pokračují v univerzitním studiu filozofie nebo teologie v Římě na Papežské katolické arménské koleji.

Za katolikose Vazkena I. ctihodné paměti (který zemřel v roce 1994) byly vztahy naší arménské katolické komunity se sestrami Apoštolské církve založeny na přátelství a úctě. V lednu 1992 byl v klášteře Ečmiadzin na 40 dní bratrsky přijat ordinář Mgr. N. Der-Nersessian.

A zde je třeba zdůraznit, že katolicos Vazken po dlouhém oficiálním zásahu projednal v novém arménském parlamentu otázku svobody vyznání a svědomí (listopad 1991). Na straně Arménské apoštolské církve prohlásil, že „přítomnost arménské katolické církve v Arménii s její komunitou a bohoslužebnými místy je minulostí“. Toto prohlášení je podobné prohlášení Karekina I. na začátku jeho zvolení (1995).

Kněží a sestry pracují společně v Arménii a Gruzii. Pracují pro křesťanské hlásání, upevňování svaté víry, šíření evangelia a udílení svátostí v naší arménské katolické komunitě ve skutečně ekumenickém bratrském duchu.

Víra je v srdcích našich katolíků stále živá. Starší lidé nám často se slzami v očích vyprávějí o děsivých vzpomínkách na minulost a o trpkých plodech ateistických režimů. Děkuji těm, kdo postavili kostely, a děti nyní mohou kromě naší tradiční hrdinské historie vnímat a studovat posvátné lekce křesťanského náboženství a hlas evangelia.

V září 1996 jsme oslavili první sté výročí narození slavného arménského kardinála S. Em. R. Gregoria - Pietra Aghagianiana, patriarchy arménských katolíků, v jeho rodném městě Akhaltsike v Gruzii, poté v sousední arménské katolické obci Skhvilisi za velké účasti věřících a poté v arménském Ghiumri jsme uctili památku patriarchy, který je mezinárodně uznávaný, druhou slavnostní oslavou na akademické a kulturní úrovni ve velkém sále obecního divadla. Byl to skutečný zázrak.

Koncem roku 1997 se ve stejném sále konala oslava 50. výročí nábožensko-duchovní a filologicko-literární činnosti Arcibiskupského ordinariátu katolických Arménů. Biskup Nerses Der-Nersessian, který oficiálně obdržel přání a požehnání od Jeho Svatosti papeže Jana Pavla II. a katechety H. S. Karekin I.

Dne 16. listopadu 2000 se konalo soukromé setkání u příležitosti 180. výročí arcibiskupského ordináře. S. Karekina II. za kulturní, literární a církevní činnost.

A s novým tisíciletím se objevují nové světlé obzory, které dávají celé Arménii světlé naděje.

Slavnostně se slaví 1700. výročí obrácení a pokřtění Arménie za pomoci svatého Řehoře Osvětitelce,

prvního arménského patriarchy-katolíkose, a vyhlášení křesťanského náboženství jako státního náboženství v Arménii, což byla první událost v dějinách církve v roce 301.

Návštěva J.E. římského papeže v Arménii je velmi důležitá. Nové tisíciletí, nové světlo, nový život, nové milosti a požehnání.⁴⁾

[Historie arménských katolíků](#)

Fotky z Arménie

- Arménie v roce 2021 <http://armenie.hks.re>
- [Lidé a Země](#)

Odkazy

- Haghpap Monastery http://www.armeniapedia.org/wiki/Haghpap_Monastery
- Aragac (nejvyšší hora Arménie) <https://cs.wikipedia.org/wiki/Aragac>
- Озеро Кари и гора Арагац – знакомство с горной Арменией <https://only2weeks.ru/ozero-kari-i-gora-aragats-armeniya/>
- Южная Армения, Армения: отдых и отзывы <https://tourout.ru/area/southernarmenia.html>

Zobrazeno: 238 x

1)

Nadia Kandová. Arménie. [Naše rodina](#) 8/2016, s. 6-7

2)

<https://krasivye-mesta.ru/ozero-sevan-golubaya-brosh-armenii>

3)

<https://krasivye-mesta.ru/erevan>

4)

http://www.armeniancatholic.org/archives/inside6ec7.html?lang=fr&page_id=303

From:

<https://cesty.in/> - **Cestovatelské stránky**

Permanent link:

<https://cesty.in/armenie>

Last update: **2021/09/17 13:14**

